

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GREVE LOKALHISTORISKE FORENING

BIDRAG TIL GREVE KOMMUNES HISTORIE

TE NR. 23

Erindringer fra Hundige - 2

Hæfte nr. 23 i serien

"Bidrag til Greve kommunes historie"

ERINDRINGER FRA MIN BARNDOM II

fortalt og nedskrevet af
Kirsten Pedersen, Brogaarden, Greve

udgivet af

GREVE LOKALHISTORISKE FORENING

Serien "Bidrag til Greve kommunes historie" omfatter nu følgende hæfter:

1. GREVE SOGN - ÅR 1836
2. GREVE SOGN - FOLKETÆLLINGEN 1801
3. KILDEBRØNDE SOGN - ÅR 1836
4. OEDERS EFTERRETNINGER 1776
5. 7 SOLDATERBREVE FRA 1864
6. TUNE SOGN - ÅR 1836
7. KARLSLUNDE SOGN - ÅR 1836
8. SAMTALE MED MAREN PETERSEN
9. FORSAMLINGSHUSET "GODTHÅB"s START I 1898
10. BYBRANDEN I KILDEBRØNDE
11. TIGGERLIV I GAMLE DAGE
12. VILHELM PEDERSEN
13. "STRANDGREVEN"
14. SØNDERHOLM BOPLADS
15. "KALDET FØLGER ENKEN"
16. GREVE HOSPITAL 1737-52
17. DA GREVE-KILDEBRØNDE BLEV STORKOMMUNE
18. KARLSLUNDE LANDSBY
19. ET LIVSTESTAMENTE
20. ELEV I MOSEDE SKOLE
21. ERINDRINGER OM MOSEDE FORT
22. ERINDRINGER FRA MIN BARNDOM I
23. ERINDRINGER FRA MIN BARNDOM II

Alle hæfter kan købes.

Kirsten Boline Pedersen, født den 13. juli 1884 i Hundige.

Kirsten Pedersen har skrevet barndoms-erindringerne, som er gengivet i dette samt det foregående og efterfølgende hæfte.

Billedet er et udsnit fra et foto, optaget omkring 1910-15, af Kirsten Pedersen med familie dvs. manden gårdejer Ole Pedersen, Brogård, Greve, og deres plejesønner, Johannes og Arthur.

Foto: Greve lokalhistoriske arkiv.

ET DØDSFALD

Vi var 8 Søskende og deriblandt en lille lysøjet kraftig bygget Pige med selveste Guldhaar af Farve. 6 Aar fyldte hun Langfredag Aaret 1880, første Aar paa hendes Fødselsdagsnat Langfredag og sidste med, da hun døde 2.den Paaskedag. Knapt naaede Lægen at komme, førend hun døde. Hun var hæs, og det havde vi Børn været saa tit, og det regnede Fader og Moder ikke med; men hun døde af Difteritis. Moder har tit fortalt, at to Timer, før Døden indtraadte, spurgte hun lille Sofie, om hun vilde dø fra os, hvorpaa hun svarede distinkt: "Ja." Derefter lukkede hun sine smaa søde Øjne, og de saa aldrig op mere - hvad Forstand havde dette Barn paa Døden! Moder sad ganske distrahit sammen-sunken i en Stol ved Sengen, og da hun kom i Tanker om at spørge sin lille Pige, hvorfor hun vilde dø, var hun borte, og dette lille gaadefulde Ja! gav den sorrigfulde Moder meget at tænke paa, at hun tit sagde til sig selv: "Forsilde!"

Døden havde mejet med sin Le i den lille sunde Flok, og det stod præget i disse ramte Forældres Ansigter, at noget var hændt dem, som de aldrig havde kendt! Synd at sige her, men det er dog Sandhed, hvad Ordet tolker: Sin egen Sorg bærer man i Hjertet, men andres med kondolerende Mine.

Begravelses-Ceremonien begyndte straks: 2 af de nærmeste Nabokoner skulde klæde det lille Lig. Jeg bad om at flette Sofies Haar for sidste Gang. Dette fik jeg Lov til; men det var første og sidste Gang, jeg holdt det kolde og klamme Dødens Haar i mine Hænder. Aldrig kunde jeg tænke, at der kunne ske en saadan Forandring helt ud i Haaret. Disse tunge, stride Fletninger lagde jeg ned over det svære høje Bryst, der var ejendommeligt for Sofie alene. Aa! at tænke paa, at om lidt skulde Orm og Kryb fortære saa smukt og velskabt et lille Væsen. Ikke underligt, at disse to Forældre var helt nedbøjede, og mange var vi i haarde Kaar, men ingen for meget. Hos Moder var det sikkert mere Savn end Sorg, thi hvor ville hun gerne ofre til Gud! Hun sagde ogsaa: "Hvor sviende tungt, at jeg aldrig mere

kan se den kære begavede Pige - saa vilde jeg dog hellere ofre hende til Himlen end til Jorden." - Sande, opofrende Ord!

Hvor var det svært i den Tid at gaa igennem den Skærsild af Ceremonier, for Mennesker som havde alvorlig Sorg. Dagen før Begravelsesdagen kom hele Byens Koner og lavede til og pyntede op. De mange Udklip af sorte Papirer alle vegne paa Lysestager og Skillerier, som Billeder kaldtes. Store Firkanter sort Papir med udklippede Egekranse blev hængt op paa Knædugen over Bilæggerovnen og mange andre Ting, og der stod "Farvel, kære Sofie". Var der en Kvinde imellem, som forstod lidt mere end almindeligt, skrev hun et Sørgevers, som ogsaa var klæbet op paa Omhængene ved Alkoverne eller sat i Ramme. Paa Hæderspladsen ved øverste Bordende over kristelige Billeder kolorerede i stærke Farver hængte i sorte Sløjfer over, ja, selveste Frederik den Syvendes Billede og Herredsfoged Eberling fra Roskilde - som havde Plads paa Pillerne ved Gaarden - hængte længe sorte Sløjfer over; alle Spejle vare overtrukne med sort Slør. Flæskestegen var pyntet paa Skanken med sort og hvidt Papir.

Ved saadan Lejlighed ofredes der fra alle Gaarde i Byen: Høns, Smør og Æg; om Formiddagen tidlig Begravelsesdagen mødte Lillepiggen fra Gaardene med hver sin Flaske Fløde og spiste saa Frokost og drak Kaffe.

Ved Kaffebordet til alle Gæsterne var Kagerne ogsaa mærket med Dødsbudskab. Saaledes stod der i Lagkagerne: "Farvel, kære Sofie!"

Op efter Kirketid var Storstuen ryddet, hvor Liget havde staaet i otte Dage, og der var dækket Borde - gerne i Hesteskoform - som til Bryllupper.

SYGDOM - HELBREDELSE - FORAAR

Aftenen før Begravelsesdagen blev jeg hæftigt syg og havde høj Feber, talte i Vildelse, og nu kendte Moder Symptomerne paa den grimme Sygdom, som havde taget Søster, saa denne Gang gik der sporenstrengs Bud efter Lægen. Et Tospand-Køretøj maatte ud, ellers sad gamle Møller fra Fløng ved Hedehusene ikke op bag i Vognen i sin Lædergyngestol, som

var spændt med fire faste Remme til Vognfjælene. Denne Autoritet blandt Læger holdt Fader paa som ingen anden, endskønt han gerne mødte i højt beruset Tilstand. Jeg kan næsten endnu ryste ved Tanken om Synet af den blaa-røde Fysonomie, han traadte hen imod mig med. Med store, slørede, svømmende Øjne kom han dinglende hen imod Sengen, denne mægtige Gigant af en Gubbe! Livet havde næsten Ende hos mig af Skræk for ham, der skulde hjælpe. Hjertet sad helt oppe i Halsen hos selveste Sygdommen. Et Brøl gav Doktoren fra sig ind i mit Ansigt, og nu begyndte Kuren! "Luk Fløsen op, siger jeg!" lød det brutalt, og herefter geraadede Taushed fra hans Side den Aften. Moder kom - beskedent - med et Tællelys i den ene Haand og en bred Hornske i den anden. Denne jog Lægen med rystende Haand langt ned i Halsen paa mig, og ved den sølle Belysning og utilforladelige Stilling Doktoren indtog, penslede han Blegnen instinktmæssig, og Dagen efter var jeg meget bedre. Alle som en af Begravelsesgæsterne kom ærbødigt hen til mig og hilste og tog Afsked, ingen frygtede den farlige Epidemi dengang, og ingen kendte vist Navnet Epidemi dengang. Jeg laa i den nederste Alkove - i Kakkellovnskrogen - som det hed - i selv og samme Stue, hvor alle baade spiste og drak i.

Efter Febersygdommen er man som født paany, alt staar i en Forklarelsens Glans, naar man kommer op. Livet er et uendeligt skønt Æventyr det hele.

Det var Foraar i al sin Vælde - det Aar! Løndomsfuldt var det skredet frem, med alle dets Bebudere i Naturen, aldrig er jeg bleven budt mere velkommen til den, jeg husker. Det var som det Barn af Naturen, jeg var, som alt derude hilste mig og ønskede mig stor Bedring - samt lovede saa meget godt, det følte jeg! Blomsterne ved Vejbredden og Grøften nikkede mildt og lysende lige ind i mit Sind med Husvalelse. Bellis, Følfod og Rødlige og enkelte Forglemmiejer stod saa rene og nybagte i den gyldne Foraarssol. I Haven kiggede Blomsterne omkap frem af Jorden. Den hvide Lilie med sit lysegrønne Løv og Hængekronerne, blandt Erantis, Gækker og Aurikler, vinkede og legede med det nye Løv. Alt var lovende. Jeg husker ligefrem min Sorg over at skulle tidligt til Ro efter saa velsignede Dage - det var som

om jeg allerede den Gang kendte den kostbare Tid og det skønneste i Naturen - som vi skal være rede til at gribe - vi, som elsker den.

Aprilsafterne var bedaarende - derude i den grødeste Mystik i den fugtigmættede Luft! Fuldmaanen havde sin Fakkeltændt paa Firmamentet i Atmosfæren. Fred over Land og By hvilede, og den Stilhed derude var intet Under, at det bragte Sorg i mit Sind at forlade. Tit er der kun faa Dage af den Slags og Aftener i Aaret, og Nydelse og Kvægelse for Sjælens Harmoni er aandrig Stof til langt og meget, derfor er det godt at gribe det gripende. Kun enkelte Foraarsaftener kan man kende Dyrenes instinktmæssige Nydelse ogsaa; Hundene kan glamme - fra Hjem til Hjem - og staa lurende i en kvægende Tilværelse for at høre andre Hundes Glammelyde eller deres eget Ekko.

I Moserne kan Viben skriige saa lokkende og selskabeligt, og Agerhønen kan give sine Elskovsklager efter Magen - saa bedaarende ude i Mosekonens Bryg og det Æventyrland, Engene ligner i sit Eldorado.

Faa Dage efter min Sygdom gik jeg i Gaarden - pludselig kommer to Vrindsker frem af Stalden - de var begge sluppen løs, og disse to Dyr kendte alle fra Gaarden - hvorledes de hadede hinanden. Jeg var kommen til at staa - som en Cirkusrytter midt i Kredsen; de slog, saa Brostene ligefrem fløj højt op i Luften - en rystende Stilling at være i. Aldrig har jeg - hverken før eller siden - set to Hingste slaas - det var et grufuldt Syn at se dem galopperende rundt hængende i Nakken paa hinanden med deres Rovtænder. Ved Husmandens Hjælp slap jeg ud af den Cirkusrute. Engang imellem gjorde de Front og slog saa voldsomt ind med Bagbenene i hinandens Bug, saa det var et stort Under, at ingen af dem blev ødelagt. Alle Karlene var i Fægtning, men formaaede ikke at skille disse oprørte Dyr ad. Deres øjne var som store Ildkugler, og Fraaden sprøjtede ud af deres glubende Gab og Næsebor, som var blodrøde. Moder kaldte og lokkede med Brød, som hun ellers kærtegnede dem med - men de kunde slet ikke se andet end dem selv, tror jeg. Endelig brasede den forreste, som var meget medtaget, ind ad en Dør i Porten til højre - hvor Bedstemoders Køkken havde været. Her blev

alting ødelagt; men Overmanden, den kastaniebrune Hingst, rendte Panden imod Porten, der var blevet lukket, hvorved en Karl fik fat i Bidselet. Dette Sceneri var en stor og sjælden Begivenhed, som ogsaa blev indrykket i den eneste Avis, man kendte paa Landet der, nemlig "Folkets Avis".

Denne Post samt med et sjældent Brev imellem blev ikke sendt hver Dag. Jeg husker Humøret hos Pigerne den Dag, da det gamle Postbud fra Ishøj - Ole Jen, som han kaldtes - eller Pigernes Ven - kom og lukkede sin fedtede Lædertaske op og med Vittigheder - som han altid var ladet med - fremdrog de forventningsfulde Breve og satte sig en god rum Tid og fortalte Anekdoter. Den Slags var Ejendommeligheder dengang. Kun enkelte Mennesker ejede den Evne.

VORES PIGE

Vi havde en Pige af den Art, som kunde holde hele Huset i godt Humør. Jeg husker hendes Vittighed engang ved en Mandtalstælling. Da hun blev spurgt, hvilken Tro hun havde, svarede hun paa rede Haand: "Jeg har den Tro, at jeg skal til Bal i Aften!" Samme Pige var Bullst! - Søvnøggerske.

Engang, som vi lige var kommen i Seng - for vi laa sammen i en sjælden Himmelseng - finere end Alkoverne - maatte jeg alle march op. "En, to tre", sagde hun og tog mig i min gule Hørtot til Haar. "Har du ikke hørt, din Far kaldte, dit Skarn - som ikke er Spor af bestemt." Jeg husker, at Ordene harmede mig; men jeg var meget sløv, og Øjnene vilde absolut ikke op. Pludselig, da jeg ikke hastede nok, snappede hun mig og begyndte at knibe; men da kom mine Kræfter med Liv og Lyst, og da var Karen den liden.

Denne Tumult havde vækket min Fader, og han maatte op og skille os ad - saa vi begge derefter fik en god, lang Nat.

En anden Gang havde hun været i Kælderen og slikke af Fløden i Mælkebøtterne, saa hun var ferniseret over hele An-

sigtet om Morgenens. En tredie Gang havde hun alt Tøjet paa, da vi skulde op om Morgenens. Snørelivet havde hun snøret saa fast, at hun knapt kunde aande, før hun fik det løsnet.

Denne Syglighed var arvet efter Moderens. Engang var denne Kvinde staaet op fra sin Mand en tidlig Morgen om Sommerens og gaaet en halv Mil bort i Engen, hvor deres Ko græssede, og havde malket den. Da den sædvanlige Tid kom, hvor de plejede at staa op, ser Mandens, at hans Kone er væk - perpleks rasede han ud af Sengen og ud i den tidlige Morgenstund - for at se efter sin Kone. Hun kom henne paa Markvejen strikkende paa sin Strømpe med Malkespanden paa Hovedet paa den lille udstoppede Krans, som alle Husmandskoner i den Tid bar. Stolt og rank som et Lys kom hun hen imod sin Mand, men med grav-alvorligt Ansigt, saa Niels knapt kendte sin Kone. Han udbrød da impulsivt: "Men Ane dog, hvor har du været?" Bums! - Da faldt Spand og Mælk og det hele, og Ane saa op og vaagnede i det samme; men Niels undgik ikke et Par grove Bemærkninger - om at lade hende raade, som hun vilde - saa havde de ikke spildt Mælken.

Meget Fremsyn kan ogsaa komme fra de Mennesker. Jeg husker nemlig Pigens Udsagn engang - det var i Efteraaret 1884. Vi havde rusket Hørren paa Marken, og Brydegilde skulde være, hvor Byens Mænd blev indbudt til. Graven var gravet, hvor Hørren skulde lægges over paa Riste, hvor et Baal brændte under for at tørre denne - i en Fart skulde det rækkes. Bryderne, der stod gerne en 6-7 Mand til at knække den varme Hør, under den Hakkekam, der blev løftet op og i. Saadan en Dag, medens den permanente Klapren lød, lød ogsaa mange inspirerende Historier, og Dagen gik med munter Gestikuleren helt igennem. Mange Kander gammelt Øl blev drukket, og alle Mand drak af selvsamme Tud paa Trælkanden uden Hensyn. Da var det om Natten, at Karen talte i Søvn og fortalte mig, at hun turde knapt være med at skætte, for saa bange var hun, at der opstod Ild i Hørren, og hun saa bestemt den Dag en meget stor Ildebrand.

Nogle Dage var gaaet, og vi havde glemt den Drøm, da oprandt Skættedagen. Karen Skræders kom og indtog Nr.1

Pladsen, den unge Pige og saa Karen Nr. 2 og jeg Nr.3. Og det var en yndet Sport, dette dejlige siddende Arbejde hele Dagen. I Lystighed svingede vi Skættehaanden op og ned, og alle de Viser, vi kendte, skulde naturligvis synges: "En Sømand har Bruden kær" - og om Hagbart og Signe og mange hymnedigtede Viser. Thi det skortede det aldrig paa i denne Tid! Naar nogen gik lidt for vidt over Stregen, improviseredes straks en Vise til Spot og Skam over ham eller hende. Haanden gik ligefrem efter Takt til Sangen, som en Soldat lettere marcherer i Takt efter Musik, og som Tonerne lød allerskønnest ud i det store Staldrum, hvor Kørne endnu ikke var installeret, og Hørren blankedes mer og mer - ned over det dunkle Skættefald og Blaar, som varmede i Dyngen om Benene paa os - blir der raabt af en Dreng: "Jægerkroen brænder!" - Klokkeren var 11 Formiddag; men ingen havde set den store Skyformation af Røg, der drev ud over Bugten. - Det var det skønneste Slot - "Kristiansborg" - som igen blev Offer for den ubændige Ild.

Da Fader om Aftenen kom fra Byen, og Begivenheden blev tolket, blev alle rørte og bevægede; men Landboerne anede dog kun mindst dengang, hvad saadanne Mure rummer i sit Interiør! Fader fortalte ogsaa, at der gik som et stort, langt Suk igennem det gamle København over den kostbare Malerisamling, som dog Størstedelen af blev reddet. Men i den omtaagede Tilstand af Røg og Vand kendte kun faa, hvad Redning betød. En Begivenhed, som ogsaa rygtedes ud over den store Menneskemængde paa Amagertorv Nat og Dag - hvor der var sort af Mennesker. Et Klageraab højt og lydt - af en Kvinde - som i sin Vaande drømte sig alene: "Min Frederik og mit Vindue!" -

Disse opbevarede Minder fra langt tilbage taler sit eget Sprog i karakteristisk Tone. Mindernes Magt - fra ren og ædel Kærlighed - er til at leve Livet ud paa, men nu! Hvad nu! Dette Vindue var et Menneskelivs rigeste Minde i varig Trofasthed, som nu skulle tilintetgøres.

Af alle menneskelige Egenskaber er Trofasthed den største og varigste.

PER OLEN OG LYGTEMÆNDENE

Det var i Oktober Maaned at der ogsaa hændte en Begivenhed i mit Hjem, som jeg gerne vil nævne. Enhver kendte jo i den Tid "de farende Svende" - Lygtemænd - paa Marker og Moser, og en mørk Aften var de i Almindelighed ude paa deres Togt til mange Menneskers Skræk og Rædsel. Noget fænomenelt var der ved de lysende Gasarter; men man regnede mere med trolddomsagtige Ting - eller spøgelsesagtige.

Saaledes hændte det, at en Arbejdsmand for Genvejs Skyld skraaede over et Mosedrag. Her forvildede han sig i Taage og turede rundt paa sine tunge Træsko i flere Timer - efter endt Dagværk paa 12 Timer. I denne Tilstand havde han kun Selskab af en Lygtemand, som snart stod lige for ham, snart forsvandt ud i det taagede Element, som dog blev en Befrielse for den arme Mand, saa han kunde trække Vejret lidt. Det var ingen Spøg, men en sand og virkelig Begivenhed at være ude for saadant svævende Væsen i mange Timer. Den arme Mand lammedes helt, og magtesløs sank han ned til den mørke kolde Jord. Det lynede ligefrem for hans Øjne, og i hans Hoved tumlede alskens Lyde. Endelig kom han i Hu, at det var godt at ligge fladt henad Jorden paa Maven - med lukkede Øjne og tælle til 300. "Umuligt!" sagde han højt. "Forfra igen." Og han talte og talte, og han naaede næsten aldrig længere end til 20, saa maatte han se frem for sig, om ikke det lysende Væsen stod ham nær igen. Bestandig hamrede det i hans Hoved, og lukkede han Øjnene, saa dansede Spøgelser af Ild for dem, saa han opgav alt. Han skulde foruden at tælle haabe intensivt paa Gensyn af sit Hjem, for at det skulde hjælpe, og det var ganske umuligt det hele. Efter Mandens eget Udsagn slap dog en Del af det Mareridt ham; men hans Knæer virkede og slappedes, og kun med Møje rettede han sig op igen. En kølig Luftning i Nattens Stilhed friskede dog hans feberhede Pande. Blodbølgerne for hans Øjne fortog sig lidt, at han mærkede, at Livet endnu ikke havde Ende. Et klart Lys stod ude i det mørke Element; men det var naturligvis den Lygtemand igen!

Dog, han mandede sig op og følte sig meget nøgtern; men gik nu med den sidste Kraft han ejede, Skæbnen i Møde.

Anetavle visende Kirsten B. Pedersens aner.
Fra venstre Kirsten Boline Pedersen
dernæst hendes forældre, så bedste-
forældre, dernæst olde- og sidst tip-
oldeforældre.

ANETAVLE

Gmd. på Hundiegård
Peder Hansen

Født 7-7-1782
Hvor Hundie
Gift 3-3-1810 i Ishøj
Død 10-2-1864 i Hundie
Børn; Bodil, Kirsten,
Lars, Sidse,
Hans, Anc.,
Christen, Ole.

Kirsten Christensdatter

Født 16-5-1790
Hvor Ishøj
Død 19-4-1870
Hvor Hundie

Hmd. på Pile Mølles Lod
Niels Pedersen

Født 27-6-1809
Hvor Vindinge
Gift 12-7-1829 i Kildebr.
Død 10-9-1884 i Hundie
Børn: Ane, Hans,
Inger, Jacob,
Maren, Kirsten,
Sofie, Johanne,
Peder, Jens.

Ane Sofie Hansdatter

Født 18-9-1809
Hvor Nr. Vallenderød, Tølløse
Død 12-1-1892
Hvor Hundie

Gmd. på Hundiegård
Hans Pedersen

Dåb 17-4-1739
Hvor Hundie
Gift 27-10-1775 i Kildebr.
Død

Kirsten Pedersdatter

Dåb -7-1750
Hvor Kildebrønde
Død

Gmd. i Ishøj
Christen Andersen

Dåb 23-4-1753
Hvor Ishøj
Gift

Bodil Pedersdatter

Dåb 1-2-1754
Hvor Ishøj
Død -12-1803 i Ishøj

Hmd. i Vindinge
Peder Jacobsen

Dåb -1773
Hvor Osted
Gift 13-1-1799 i Karlslunde
Død

Anna Sørens datter

Dåb 2-11-1777
Hvor Karlslunde
Død

Gmd. i Nr. Vallenderød
Hans Jensen

Dåb 11-12-1781
Hvor Tune
Gift 16-11-1806 i Greve

Død 9-6-1813 i Nr. Vallend.
Ane Larsdatter

Dåb 28-2-1782
Hvor Greve

Gmd. i Hundie
Peder Hansen

Sidse Rasmusdatter

Gmd. på Cappelevgård
Peder Olsen

Sidse Hansdatter, f:1712

Gmd. i Ishøj
Anders Christensen, f:1708

f:1722
Ane Margrethe Simonsdatter

Gmd. i Ishøj
Peder Larsen, f:1715

Kirsten Olsdatter

Hmd. i Karlslunde
Søren Nielsen, f:1748

Dorte Rovelsdatter, f:1752

Gmd. i Tune
Jens Pedersen

Ellen Hansdatter

Hmd. i Greve
Lars Frandsen, f:1747

Boel Nilausdatter, f:1749

Gmd. på Hundiegaard
Hans Pedersen

Født 11-7-1823
Hvor Hundie
Gift 6-4-1864
Død 29-6-1882
Hvor Hundie
Børn:

Kirsten Boline
Peder
Ane
Ole Peter
Niels Julius
Hans Kristian
Kristen

Kirsten Boline
Pedersen

Født 13-7-1864
Hvor Hundie
Gift 24-5-1889
Død 1945
Hvor

Ole Pedersen

Navn på sønemand / hustru

Kirsten Nielsdatter

Født 11-8-1843
Hvor Hundie
Død 1913
Hvor Hundie

Gift 2. gang i med
gmd. Niels Christensen,
Krogården, Hundie

Omsider stod han ved en stor ukendt Gaard, hvor Lyset, som havde ledsaget ham, skinnede huldsaligt derinde fra. Han fandt en Dør, og ind ad den svingede han sig med Lynets Hastighed og udstødte et Hyl, saa alle Husets Beboere, som var oppe, satte sig overende; men en rødhaaret Knægt sprang ham ind paa Livet med en gammel rusten Bajonet, og bag ham rejste sig en høj, kraftig Karl med en toløbet Doublet. Saa faldt den forpinte Mand da helt sammen, og midt i Forvirringen skreg en lille Dreng fra Alkoven: "Det er Per Olen!"

Man gjorde store Øjne, thi Per Olen havde nemlig nu faaet et af sine sædvanlige Ligfald - som alle kendte her - hvor han havde arbejdet i 19 Aar og var gaaet ud fra i den sildige Aftenstund. Den Behandling, som Pær Olen havde været Genstand for, blev dybt angret, og Manden blev lagt i Seng.

Denne Affære var dog Afveksling, thi et Spøgelse havde tumulteret i Huset den hele Nat. Snart havde det rabaldret paa Døren lige ind mod Stuen - snart plaske- de det i Skyllevandsballien, som altid stod midt paa Gulvet fra om Aftenen til Karskyllingen om Morgen. Snart dundrede det i de store Brøsten, Gulvet var sammensat af. Man mente indendørs, at det halve Gulv var taget op for at danne et underjordisk Hjem herude. Det var en forfærdelig Nat at opleve. Tyve kunde det ikke være - saa støjende det lød, og Spøgelser af den Art havde man heller aldrig kendt, i Reglen viste de sig jo kun i Stilhed og gerne svævende eller pludselig stillende sig i hvide Skikkelser og i et nu væk igen. Ingen vovede at kigge derud, endskønt det nu efter Midnatstid var stilnet meget af. Nu dryssede den ene i Søvn efter den anden, og snart lød almindelig Snor- ken over det hele.

Da Kl. var 3, traadte Fader og Moder ind i Stuen. De kom fra et Barselsgilde paa Roskilde Mark; men hvilket Syn mødte der dog ikke disse Mennesker. Karle sovende med Høtyve og Møggreb i Hænderne. En Mand med Huqge- husets største Hammer o.s.v., alle satte de sig over Ende og hørte paa Faders Tordentale, som ikke lød helt dæmpet i Nattens Stilhed, om de snart vilde forklare,

hvad denne Vaabenstilstand betød. Aldrig saa snart var den sølle Oplevelse debatteret, før Fader tændte et Tællelys og tog i Haanden, og saa marcherede han i Spidsen for Geledet ud til hvad som helst, der vilde møde ham. Hele Selskabet fulgte meget afekt bagefter; men hvilket grufuldt Syn mødte der ikke hele Arméen. En stakkels Kat havde i den mørke Nat faaet en Tinflødekande paa Hovedet ved, at den formodentlig ville slikke Spanden, og den arme Debitor havde saa til syvende og sidst fundet sig resigneret i Skæbnen - efter megen Tumult - og var havnet bag Døren paa Kargyden efter endt Symfonie. Fader og en Karl tog saa fat i Spøgelset og trak i hver sin Ende for at faa det arme Dyrs ophovnede Hoved frit igen, og imens dryssede det med smaa Skældsord: Kujoner, Kødhoveder o.s.v. for saadan pedantens Skyld og indgroet Overtro. Dagens Forhold forrykkes jo altid og forvandles, men opstod saadan svage Argumenter hos Faders Folk, blev de ringe i hans Øjene, og han tabte Agtelsen for dem. Modsat naar han mødte energiske og geniale Mennesker. Hver Sekt har sine Privilegier og hver Stand sine Kombinationer - det er en aktuel Sandhed.

Denne Mand havde ellers Evnen til paa den mest ømfindtlige Maade at klassificere sine Medmennesker, og han brugte dog ellers ogsaa sit Væsens Mærke - først rigtig at gaa i sig selv eller sætte sig i sine Medborgeres Sted. Hans følsomme Hjerte og Barnesind, han ejede, var hans bedste Redskaber. Alle, som ellers var fattige i Aanden og var indpodet Indbildningskraft, havde han særlig Forkærlighed for og lagde Skylden paa Opdragelsen; men denne Affære, synes han, var temmelig indskrænket behandlet. Fader var livlig og havde en god Karakter - han ejede et muntert og ligevægtigt Temperament; men hvor der opstod Uret - hvad enten det rørte ham selv eller sine, eller helt fremmede - jævned han og lignede Mægling, saa godt han formaaede - aldrig kunde han lide at gaa uden om Uretten. Hans Menneskekærlighed blev der ogsaa tit kaldt paa, og i Tanken undrer det mig nu, hvorledes han blev brugt som Autoritet i mangt og meget. Men Tiden den Gang havde vist heller ikke mange skinsyge eller egoistiske Kræfter i sin Marv, i hvert Fald blev den Fader hørt og forstaaet i hans Omgangskreds. Han tog ogsaa

paa Livets Genvordigheder rationelt, og alt fra rette Side; derfor kunde han compomere - uden Misforstaaelse.

Jeg tør stemple: at han var det Menneske, som kunde græde med de grædende og le med de leende. Naar han troede sig alene, var hans Ansigt præget af Vemod og dyb Alvor; tit har jeg hørt tunge Sukke fra hans Bryst, som ligefrem skar i mit unge Hjerter.

Helst huede jeg at se ham, som jeg nu vil fortælle lidt om.

LIVSGLÆDE

Han havde altid et musikalsk Menneske i Huset - enten med Harmonika eller Violin eller en Trvllefløjte, og snart, naar det kom over ham, forrykkedes Borde og Bænke tilside, og saa fik hver sig en lystig Svingom.

Engang jeg husker, det var i tindrende Kulde udenfor, Stjernerne glimrede under en asurblaa, frostklar Himmel, og Sneen dækkede Jorden, og der var øst-Sne paa Vejene - saa saadanne dage besudledes jo Humøret hos Mændene; da var Naboen med Hustru kommen, og Husmændene var endnu ikke gaaet hjem. I Bilæggerovnen bragede Bøgeknunderne, og ud gennem store Sprækker fløj ikke sjældent en Gnist; men det gik godt. Snart var de gamle Ture fremkaldt, 8 Mandsril, Træskovals og ½femtetur med sin yndefulde Melodi og rytmiske Toner, og da de i den gik rask i dobbelt Kæde, var der en af Husmændene med, som havde Træben, hvori hans eget stive Ben hvilede, og som stak bagud - med sin hvide Strømpe paa. Over dette tredie Ben faldt en af Pigerne; men da netop Turen gik saa voldsomt, faldt hele Kredsen oven paa hinanden, og Manden med de tre Ben fik brækket det ene; men det var Træbenet; dog kunde Kristian Skomager ikke mere komme rundt, og han manglede meget til at støde Takt med det runde Ben, saa det ligefrem gængede i Gulvet. En ustyrlig Latter brød løs, men Turen blev hurtigt fortsat iden! Og med hujende Lvde sprang Fader saa

højt, saa han slog Hovedet mod Hylden, som Mælken opbevarede paa i hvidskurede Træbøtter, og en af dem gav saa efterrettelig en Plask Fløde ned i Hovederne; men heller ikke det forhindrede Dansen, kun blev det hele til Moro for det lille Selskab, 11 Mennesker, som i den Grad morede sig, og saadan gik Dansen paa de gamle brede, hvide Brædder saa tit.

Da jeg var Barn, havde Fader lært mig alle de populære Danse, og jeg troede ligefrem, jeg skulle optræde med disse, thi aldrig saa snart kom et fremmed Menneske, føren jeg snurrede rundt som en Top paa Gulvet.

MODERS ARBEJDE

I dette gamle Hjem med al dets Nøjsomhed lærte vi at spinde og sy alt, hvad vi havde Brug for, og aldrig husker jeg, blev en ny Stol købt engang i disse Forældres Tid. Umuligt kom de paa Tanke om at forandre den Stil, som de begge i Barndomsdage havde kendt - alt kunde holde og vedligeholdes. Alt kunde naas, thi Moder havde sin Tid tilrettelagt - hver Ting sit og hver Ting sin Plads, saa hun i Mørke kunde gaa og finde, hvad hun ønskede.

Efteraaret var tit brøstigt for os Kvinder. Frugten skulde ind fra de 65 gamle Frugttræer, deriblandt 9 store kronede Gravenstenstræer, som tog et Par Dages Arbejde for os Piger med hvert Træ. Ogsaa i Haven gik det monotont i sin Orden - de første Æbler blev plukket i August, var prismeblanke, Paspommeruses og de kønne Sommeræbler, derefter Sommer-Flaskeæbler, saa kom Kaviller og Graapærer, Konge- og Kejserindepæren var plukket - siden fulgte Gravenstener, Pisjoner, Citronæbler og Ronetter - de kantede Gravenstenes Bostoffer, Pæreæbler og Graanetter o.m.f. - førend efter Mortensdag var vi aldrig færdig.

Gravning om Efteraaret kendtes ikke saa meget dengang; men om Foraaret maatte vi mærke Spaden. Da vi gerne havde haft en Hesteomgang til Maskinen fra Laden paa

den Jord, Køkkenhaven laa, var Jorden som en Landevej; men vi hoppede og sprang Spaden i Jorden alligevel.

Naar vi kom ind, begyndte vi først Arbejdet med Ulden, der skulde være kartet og spundet før Jul. I Julen måtte ingen Maskine gaa - ej heller Rokken. Kartningen gik hurtigt, da vi holdt Kartegilde mellem Naboer hjemme. En 5-6 Piger sad rundt om Lyskællingen og kartede paa Kommando, som man sagde dengang.

Lysene støbte Moder selv, hun var Foregangskone i Byen med det Projekt, eftersom mange endnu brugte Praase - en 8 sammenlagte Bomuldstraade, som var dyppet i flydende Tælle og saa hængt op over to Pinde. Saadan en Karteaften var meget opmuntrende. Pigerne sang, og Karlene fløjtede harmonisk - henne omkring i fantastiske halvmørke Kroge, og Drengene var gerne bundet om Benene til Kakkellovnsbenene, naar de sad og sov. To store Hunde snorkede gerne under hver sit Egetræsbord, og tit blev en Høne vækket ved en støjende Latter og stak Hovedet frem fra sin Rede under Kakkellovnen og rettede lidt paa Halmstraene og blinkede søvnt med de passive Øjne. Moder havde altid en enkelt sildig lagt Rugehøne inde i Stuen.

Ud paa Aftenen kom Moder med Forklædet fuldt af gode Æbler og gav hver sin Portion, siden trakteredes Selskabet med Hylde, og det kom der rigtigt Sukker i. Til den Aften havde Moder altid Kage til - Søsterkage med Rosiner og Kremortatari i - som gav Dejgen en aromatisk ejendommelig Smag. En komfortabel, hyggelig Aften.

Efter Nytaar, naar Dagene lysnede op, skulle Linnedet syes. En rask Pige kunde sy af hjemmevævet Hørlærred en Skjorte paa en Dag til en Voksen - Karle og Drenge fik jo ogsaa Tøjet - det hørte ind under Lønnen. Et Par ægget sammen og sømmed, skulde ogsaa syes paa en Dag. Storpigens Løn var 20 Rigsdaler, to Pund Uld, Hvergarn til en Kjole og 10 Alen Lærred til Særk om Aaret. Lillepigens Løn var 8 Rigsdaler, 2 Par Træskoer, Hvergarn til en Kjole og 6 Alen Lærred. - Saa om Julen en stor Sigtekage til hver.

Naar Sytiden var fuldendt, kom Spindetid med Hørren. Jeg husker tydeligt en særlig Dag i den Tid. Det var mange Graders Frost udenfor, og Himlen var truende til Sne. Straatagene hængte tyngfærdige med et Lag Sne, saa de smaa Spurve knapt kunde komme op i Ly. Der var øst en Tunnel gennem Sneen uden for Porten, og ned gennem den gamle Aske- og Elmeallé stod høje Bjerge op til Siderne, hvor Gennembruddet for de enkelte Køretøjer var banet en smal rende til. Indendørs var hyggeligt og lunt. Vinduerne havde kun smaa Hjørner, hvor de ikke var frosset i. Alle disse æventyragtige Tegninger, der i saadan Frostvejrdsdag afbillede sig, var jo meget studeret dengang.

Paa det øverste Langbord sad gamle Jens Skræder og syede svært Vadmelstøj til Karlene, Drengene og Fader. Jens var en gravetisk gammel, hvidhaaret Mand - med langt, stridt Haar ned om hele Hovedet næsten, som han sad der og tog lange Sting ud og ind af det hjemmespundne og hjemmefarvede blaa stærke Sygarn, havde vi Børn en voldsom Respekt for den gamle, alvorlige Mand; men i mine Øjne, var han en meget perfekt Mand. Intet kunde devetere Jens eller rokke hans Øjne fra hans Arbejde. Ufortrødent slog han med bestemte Mellemrum Armen langt ud i Rummet. Kun naar Pigerne, som sad i Rækkefølge henne ved Alkoverne sammen med Moder ved Rokkerne, fik hende til at synge den gamle, kønne Vise om Hulda og Hjalmar, saa kunde Jens bringes ud af Ligevægten, og da kom det røde Lommetørklæde frem og favned den store, sorteblaa Næse - som hjalp Taaeren paa Gled. Den Sang rørte Jens'es Hjærtetreng, og for en Stund forandredes det strenge Fysinomi til Jens'es Fordel. Hvem kendte vel, hvad hans hvide Krone betød og de dybe skrevne Furer i hans Ansigt, det var markeret med.

Som denne Andagtstime allerbedst staar paa derinde i den lune Rede, klinger blide Kaneklokker, og en tospands-Køretøj med stort fileret Kanetæppe ud over svære brune Hestes Rygge standser lige uden for Døren. Et pelsklædt Rejse-selskab af ikke ringere end selveste Lodsens Jensen over Kalvebod Strand - med Familie - var det, og Moder modtog dem: Velkommen - selv om hun i denne Stund led lidt af Forsværing - ved de herskabelige Menneskers Indtræden.

Men hun vidste, at de kendte hendes jævne Forhold, som de netop elskede at hylle dem i - en liden Stund. Værre var det med gamle Jens, der i Stemningsøjeblikket skulde forandre Mine. Meget diskret og satirisk saa Jens ud ved de fremmedes Indtræden; men han syede længer jo galere, og han flyttede sig ikke en Haarsbred fra Bordet, ej heller vendte han sig, men sad uhøvisk ved sit Arbejde. Lidt dubiøs gik Fru Jensen med sine tre voksne Døtre hen imod Jens og vilde række ham en Hilsen med; men han regarderede ikke til nogen som helst Side. Det øverste Bord var nu hans stoude Sæde, og intet geraadede ham til at flytte.

Da Moder straks havde den varme Drik færdig og kom med de smukke, guldbelagte Kopper og sin skinnende hvide Dug, erholdt hun en beskeden Mine til Jens om at være saa god at flytte ned paa det nederste Bord, tog han øjeblikkelig sin mægtige Saks, Pressejern og Skræderposen, og paa et Sekund var Jens ude af Døren - se saadan Majestætsfornærmelse gik ikke lige straks over - det varede i flere Dage, før Jens kom igen.

Lodsen var en rigtig Type paa saadan ærværdig gammel Embedsmand. En Person, som bar sin Personlighed frem fra hans Ungdoms strænge Skole, hvor han havde pløjet manganen en fraadende, truende Sø i oprørt Hav. Nu led han meget af Aandenød, hvorfor Sønnen - den eneste - gik i hans Sted, naar det gjaldt Sørejser. Men i hans Have elskede han med den allegoriske Kikkert at sidde oppe i et meget ejendommeligt Elmetræ, hvor han havde ladet Bræddegulv lægge inde i Kronen, og hvorfra kunde han se ud over hele Bugten, hvilke fremmede Skibe, der kom i Farvandet. Naar han gik med Hænderne i Lommerne op og ned ad Gulvet i de pelskravede, laadne Støvler, og Guldringene i Ørerne ligefrem dinglede i det raske Trav, han tog - naar han frøs lignede han ligefrem selveste Apollo. Hans joviale Ansigt med Bakkenbarden og smaa gnistrende graa Øjne. Han kunde dog vinde alle Børn, mine Søskende elskede at sidde paa hans Knæ og høre en Fortælling fra Udlandet, som han gerne fremhævede. Hans Uforfærdethed tror jeg, Fader lærte af, det lille Samfunds Kæde, de var smeltet sammen med, endskønt de gamle Husmænd fortalte tit Vovestykker fra Faders Ungdom, som de kendte.

ET VOVESTYKKE

Et vil jeg nævne, som jeg selv kender og husker.

Han skulde jo til København dagligt, som nævnt, om saa Himmel og Jord blandede sig sammen i deres Elementer. Og en Gang i et Herrens Røgvejrs til Morgen maatte han opgive Turen, hvad jeg aldrig havde kendt. Men hen paa Dagen skinnede Solen, og det saa saa lovende ud derude henimod Middag. Sneen havde lagt sig i et løst Tæppe, men det frøs 13 Grader, saa han haabede, at Sneen vilde krystalliseres, saa han kunde komme igennem. Han bad Moder klæde sig varmt paa og tage med, de skulde snart naa derind, og saa tog han Mælk med til Dagen efter. Varmtvandsdunke blev lavet til, og Fader ulmede sine Støvler op med Papir, han satte Ild i og lod snurre rundt i Støvlerne, da skulde de nok holde varme en to tre Timer, og længere maatte Turen ikke vare. Alle Veje og Marker var tildækkede, og før Dagen efter blev der ikke kørt Sne. Kragerne flagrede omkring og skreg af Sult - de Lyde huede Fader ikke, naar han skulde ud paa saadan en Ekspedition. Han erfarede, at Vejene var umulige at følge, næsten den lange Vej til Byen ejede ikke et Sted, et Træ engang til Vejviser. Derfor var der ikke andet at gøre end at køre over Stranden, som nok skulde bære i saadan knagende Frost.

Turen begyndte - efter at de begge var indpakket i Faare-skindspelse og Faareposer med Varmedunke i - som sagt. Men Situationen saa lidt mystisk ud til at begynde med. København laa i nordøstlig Retning; men de kørte ud af Porten i Vest og et Stykke Vest paa hen i Marken imellem Mergelgrave; men hans Øjemaal var skarpt, og det gik. Moder fortalte Dagen efter, da de naaede hjem i en forrygende Snestorm, at Vorherre denne Gang havde holdt Haand over dem; men det maatte ikke gentages - saadanne vilde Ture mere - det har vi ikke Lov til, tilføjede hun.

Da de kom et godt Stykke ud paa Isen ind mod Kalveboderne, begyndte det at sne, og Solen var sunket i Vest, purpur-rød forlængst. Maanen skulde lyse, hvad den ogsaa gjorde, men var gemt bag mange graa Skyer. Gassen over København

blev ogsaa skjult engang imellem - den var ellers Fyrmærket fra Land. Men to raske Mørrenhopper af Skimler førte dem saa voldsomt hen over den roterende Is, som om de kendte Vejen uden Spor, saa efter $1\frac{1}{2}$ Times Tid nærmede de sig Lysene fra Byen, og den Følelse, sagde Moder, som baade vi og Dyrene havde, var ubeskrivelig, da vi mærkede, der var Jord i Fundamentet igen, og hun mærkede Faders Haand hen paa sin. Men ingen Ord kom fra hans Læber - hun kendte Taknemmeligheden i hans Sjæl igennem Haandtrykket. Noget saadant vovedes ikke mere; men han var nu engang en frimodig Mand, og hans Standhaftighed i den Retning forbød ham Forsigtighed.

En Gang kørte han en 2-Aars Plag - en Hingst - som han satte nærmer til ogsaa en Hingst, og det var et vidtløftigt Syn at se. I en gammel højrygget Himmelblaamalet Kane sad han dybt nede i, og med disse to Rivaler for, som vrinskede og smeldende slog til det gamle Fartøj, fløj de omkring paa en Brakmark, men som var overdækket af Sne. Dog hoppede Sengen, som Kanen lignede, højt oppe og lavt nede hvert Øjeblik; men han svøbte sin lange Pidskesmælde ud over de vilde Dyr, og de fik Brug for den sidste Kraft, de ejede, og før kom han heller ikke hjem i Gaarden med dem.

Mangen Uforfærdethed af ham kunde nævnes. Naar han en Sommerdag kom tidligt hjem en Eftermiddag og altid selv spændte fra for ikke at sinke Karlene, tog han en hvilken som helst af os Børn - enten det var Pige eller Dreng - og satte os paa Pyggen af den sultne Hest, som hastede i fuld Galop ned i Kløvermarken, hvor vi altsaa let kom af, naar Hesten med et standsede og satte Mulen ned i det fyldte Forraad. Ingen vovede at sige denne Mand imod, selv om vi til Tider følte, at vi havde Ret til at sige lidt!

En Gang vilde en stor Knægt proksere imod ham; men han fik at vide, at det sømmede sig for en ung at tie over for de ældre - selv om han havde Ret. -

OVERTRO

Fader var ikke overtroisk, men efter gammel Sædvane og Skik fulgte han alligevel i mange Retninger de gamles Spaadomme og Traditioner. For Eksempel naar Sæden skulde i Jorden, og

naar den skulde høstes. Ogsaa om andre lagde Sæden tidligt, ventede han, thi Jorden skulde have dumpet Kulden op tre Gange, før Sæden kom i den. Helst saaede han i Næet - saa satte Kornet bedre Rod. Gødning skulde i Jorden i sidste Kvarter for ikke at give Ukrudt. Naar Gæselingepilen skød først foroven - da skulde der saas tidligt.

Pandekage fik vi altid Kyndelmissedag, ellers kunde vi vente daarligt Korn. Ærter blev altid saaet Langfredag eller Lørdag for ikke at blive haarde.

Naar Høsten kom, havde vi mange Traditioner og Skikke, men ogsaa praktiske og gode Skikke. Naar vi om Høsten saa en Mariehøne i Sæden, bad Fader os altid tælle Pletterne paa den, for saa mange Rigsdalere kom Rugen til at koste.

Faldt der lidt Sne sidst i Høsten, blev Foderet umaadeligt drøjt. Ærter maatte ikke høstes i Nymaane, da blev de haarde og blev ikke til at koge.

HØSTEN

Hvor var Høsten dog en glædelig Tid - trods Slid og Slæb. I Juli Maaned var alt hvidt Høsttøj paa Bleg - Karlens og vort. Hver Aften og Morgen blev det vandstænket for rigtigt at bleges og blive hvidt. Den Dag vi begyndte paa Rugen, var ligefrem jublende og festlig. Gerne var vi fem Hold hvidklædte Mennesker med store Træskoer paa, som var skurede hvide, og Krammerne var ligefrem gnedet med Tømmelfingeren med Sand for rigtigt at skinne. I Orden begyndte vi paa skraa af de store Skifter. Saa længe, det var paa Hjørnet, gik det let; men naar vi kom hen midt i Rugmarken, saa trillede Sveddraaberne ustandseligt ned ad hvert Menneskes Ansigt, og der var ikke Tid til at tørre ret tit. Trit skulde det gaa i - Forkarlen og Storpigen først, anden og Lillepigen, derefter første Husmand og Høstkone, derefter anden Mand og Stordrengen - til sidst tredje Husmand og Lilledrengen, som det kneb meget for at vinde med for bestandig i bøjet Stilling at tage Rugen op

til Neg. - Aa! hvor jeg endnu kan mærke, hvor godt det gjorde at sætte sig paa et Neg et Øjeblik og drikke af Dunken, hvoraf vi alle drak. Det var tit strængt, men morsomt. Jeg husker, hvor vi Piger nødtigt gik til Malkning, naar vi havde spist Kvældsnaver - trods det var en Hvile at sætte sig og malke 10-12 Køer. Kvældsnaveren kom Moder ud paa Marken med, naar hun havde systet - givet Kalve og Svin, baaret 10-12 Spande Vand ind, hugget Brænde ud til Dagen efter, jaget Gæs ind og lukket for Høns o.s.v. - saa kom hun med sit velsignede Smil om Munden i det trætte Ansigt; thi hun havde mange Munde, der fik af hendes Gryde Dagen lang. Hun stod op og delte ud midt imellem os - for vi sad i Ring om hende, som havde det helt godt, mente vi. Sigtebrød med Smør og gammel Sødsmælsost paa - Aa! hvor det smagte. Dertil kom Øl af en Dunk, hun selv havde med. Saa efter det lille Hvil, naar Klokkeren gerne var henad 9 - begyndte vi med friskt Mod at slæbe Neg sammen Par om Par igen. Mændene satte Hoben op. Tit har jeg været med, hvor det var mørkt, saa vi raabte fra Ager til Ager til hinanden uden at kunde se hverandre.

Naar vi saa kom hjem saadan en sildig Aftenstund, vankede der Koldskaal, før vi gik til Rø - der var megen god Ekstrakt i - det gode gamle Øl og fine Boller med Rosiner i - var det vi søbte! Saa blev der først Liv i Sejlene, og der blev diskuteret og sunget, og tit har jeg hørt Husmændene vædde Markstykker med hverandre - hvem der kom først om Morgen derefter.

En uforglemmelig og fredelig Tid.